

Asia: 1/41/2016

Lausuntopyyntö yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanotyöryhmän (TATTI) mietinnöstä ja työryhmän ehdotuksesta hallituksen esitykseksi uudeksi tietosuojalaiksi

1 luku. Yleiset säännökset

Yleiset kommentit

NEUVOSTOSTA

Suomen yliopistokirjastojen neuvosto (SYN) on yliopistokirjastojen verkoston yhteistyötä koordinoiva ja kehittävä elin, jossa ovat edustettuina kaikki yliopistokirjastot.

NÄKEMYKSIÄ EU:N YLEISEN TIETOSUOJA-ASETUKSEN KANSALLISEEN SOVELTAMISEEN YLEISESTI

Suomen yliopistokirjastojen neuvosto (SYN) haluaa ottaa kantaa joihinkin tieteellisen tutkimuksen palveluiden järjestämisen edellytyksiin vaikuttaviin yksityiskohtiin EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen kansalliseen soveltamiseen liittyen. Suomen yliopistokirjastojen kannalta on keskeistä, että sääntely turvaa vastaisuudessaakin yliopistokirjastojen toimintaedellytykset.

Kansainvälinen digitalisointumiskehitys muuttaa nopeasti ja merkittävästi tieteen tekemisen tapoja ja tutkimustyön tukipalveluita. Erityisesti avoimen tieteen edistämistä on syytä tukea myös lainsäädännön keinoin.

Yliopistokirjastot tuottavat tutkimuksen ja opetuksen tuen palveluita, joissa palveluiden osa-alueita automatisoidaan hyödyntäen useita lähdejärjestelmiä. Kirjastojärjestelmien sisältämien henkilötietojen lisäksi esimerkiksi yliopiston julkaisutietojen keruussa on välttämätöntä liikuttaa henkilötietoja yliopiston tutkimustietojärjestelmän, kansainvälisten artikkelitietokantojen,

tiedonhakuportaalien, ORCID-palvelun (tutkijan tunniste palvelun), altmetriikkapalvelujen (näkyvyyspalveluiden), sosiaalisen median palvelujen, VIRTJA-julkaisutietopalvelun, data-arkistojen ja yliopiston henkilötietojärjestelmien välillä. Näin säästetään tutkijoiden työaikaa ja mahdollistetaan tukitehtävissä toimivien työprosessien tehokkuus. Yliopistokirjastoilla tulee olla erityiset oikeudet käsitellä, avata ja luovuttaa henkilötietoa eli säännöksiä on tarkennettava tältä osin erityisesti metatietojen osalta. Yliopistokirjastoilla on myös EU:n rajat ylittävää toimintaa, jossa siirtyy henkilötietoja.

Yliopistokirjastoja huolestuttaa työryhmän linja, jossa on nähtävissä halu jättää käyttämättä tietosuoja-asetuksen tarjoama mahdollisuus olemassa olevan sääntelyn modernisointiin digitaalisessa toimintaympäristössä. Tietosuojalainsäädännön tulisi elää ajassaan eikä antaa tarpeetonta kilpailuetua kansainvälisille, erityisesti Euroopan ulkopuolisille toimijoille, esimerkiksi tutkimusdatan avaamiseen ja hyödyntämiseen liittyen. Digitalisaation täysimääräinen hyödyntäminen edellyttää mahdollisuutta siirtää sekä tutkijoiden että tutkimuksen tietoja sekä opiskelijoiden opintopalveluihin liittyviä tietoja automaattisesti rekistereistä ja varannoista toiseen ja näiden tietojen rikastamista (kuten asiasanoittamista ja artikkelien rinnakkaistallentamista) tai kytkemistä muihin palveluihin liittyviin tietoihin (kuten kirjastojärjestelmien asiakastiedot tai bibliometriset analyysit). Tietosuoja-asetuksen kansallinen toimeenpano ei saa kaventaa yliopistokirjastojen toimintaedellytyksiä palveluissa ja niiden kehittämisessä.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

NEUVOSTOSTA

Suomen yliopistokirjastojen neuvosto (SYN) on yliopistokirjastojen verkoston yhteistyötä koordinoiva ja kehittävä elin, jossa ovat edustettuina kaikki yliopistokirjastot.

NÄKEMYKSIÄ EU:N YLEISEN TIETOSUOJA-ASETUKSEN KANSALLISEEN SOVELTAMISEEN YLEISESTI

Suomen yliopistokirjastojen neuvosto (SYN) haluaa ottaa kantaa joihinkin tieteellisen tutkimuksen palveluiden järjestämisen edellytyksiin vaikuttaviin yksityiskohtiin EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen kansalliseen soveltamiseen liittyen. Suomen yliopistokirjastojen kannalta on keskeistä, että sääntely turvaa vastaisuudessakin yliopistokirjastojen toimintaedellytykset.

Kansainvälinen digitalisoitumiskehitys muuttaa nopeasti ja merkittävästi tieteen tekemisen tapoja ja tutkimustyön tukipalveluita. Erityisesti avoimen tieteen edistämistä on syytä tukea myös lainsäädännön keinoin.

Yliopistokirjastot tuottavat tutkimuksen ja opetuksen tuen palveluita, joissa palveluiden osa-alueita automatisoidaan hyödyntäen useita lähdejärjestelmiä. Kirjastojärjestelmien sisältämien henkilötietojen lisäksi esimerkiksi yliopiston julkaisutietojen keruussa on välttämätöntä liikuttaa henkilötietoja yliopiston tutkimustietojärjestelmän, kansainvälisten artikkelitietokantojen, tiedonhakuportaalien, ORCID-palvelun (tutkijan tunniste palvelun), altmetriikkapalvelujen (näkyvyyspalveluiden), sosiaalisen median palvelujen, VIRTJA-julkaisutietopalvelun, data-arkistojen ja yliopiston henkilötietojärjestelmien välillä. Näin säästetään tutkijoiden työaikaa ja mahdollistetaan tukitehtävissä toimivien työprosessien tehokkuus. Yliopistokirjastoilla tulee olla erityiset oikeudet käsitellä, avata ja luovuttaa henkilötietoa eli säännöksiä on tarkennettava tältä osin erityisesti metatietojen osalta. Yliopistokirjastoilla on myös EU:n rajat ylittävää toimintaa, jossa siirtyy henkilötietoja.

Yliopistokirjastoja huolestuttaa työryhmän linja, jossa on nähtävissä halu jättää käyttämättä tietosuoja-asetuksen tarjoama mahdollisuus olemassa olevan sääntelyn modernisointiin digitaalisessa toimintaympäristössä. Tietosuojalainsäädännön tulisi elää ajassaan eikä antaa tarpeetonta kilpailuetua kansainvälisille, erityisesti Euroopan ulkopuolisille toimijoille, esimerkiksi tutkimusdatan avaamiseen ja hyödyntämiseen liittyen. Digitalisaation täysimääräinen hyödyntäminen edellyttää mahdollisuutta siirtää sekä tutkijoiden että tutkimuksen tietoja sekä opiskelijoiden opintopalveluihin liittyviä tietoja automaattisesti rekistereistä ja varannoista toiseen ja näiden tietojen rikastamista (kuten asiasanoittamista ja artikkelien rinnakkaistallentamista) tai kytkemistä muihin palveluihin liittyviin tietoihin (kuten kirjastojärjestelmien asiakastiedot tai bibliometriset analyysit). Tietosuoja-asetuksen kansallinen toimeenpano ei saa kaventaa yliopistokirjastojen toimintaedellytyksiä palveluissa ja niiden kehittämisessä.

YKSITYISKOHTIA OTETTAVAKSI HUOMIOON KANSALLISESSA LAINSÄÄDÄNNÖSSÄ

Yliopistokirjastojen asema ja tehtävät

Nykytilanne on, että yliopistokirjastojen asemasta ja tehtävistä ei ole omaa lainsäädäntöä, toisin kuin yleisten kirjastojen osalta, joiden toiminnasta säädetään laissa yleisistä kirjastoista (L 1492/2016). Yliopistokirjastot toimivat osana yliopistoa yliopistolain (L 558/2009) 2 §:ssä määriteltyjä yliopiston tehtäviä tukien. Esimerkiksi Ruotsissa korkeakoulukirjastoista säädetään lainsäädännössä (Svensk författningssamling 2013:801. Bibliotekslag).

SYN katsoo, että yliopistokirjastojen tehtävät tulisi määritellä lainsäädäntötasolla (esim. lisäys yliopistolakiin) siten, että todettaisiin yliopistokirjastojen yleistä etua koskevan tehtävän suorittaminen sekä yliopistokirjastojen erityistehtävien toteuttaminen, esim. tieteellisen tiedon tuottamisen ja tieteeseen pohjautuvan opetuksen tukena toimiminen, sekä tieteen (tulosten) avoimuuden ja julkisuuden edistäminen. Yliopistokirjastojen asemasta ja tehtävistä lain tasolla säättäminen olisi tarpeen yliopistokirjastojen aseman ja tehtävien selkiyttämiseksi sekä EU:n yleisen

tietosuoja-asetuksen näkökulmasta tarkasteltuna. Yliopistokirjastoilla on mm. oltava selkeä peruste sille, että ne voivat käsitellä henkilötietoja EU:n tietosuoja-asetuksen 6 artiklan mukaisesti.

Tieteen vapaus, avoimuus ja julkisuus

Tieteelliset tulokset ja niiden tekijätiedot ovat julkisia ja vapaasti jaettavissa. Tietojen sujuva liikkuminen rekisterien välillä tekee mahdolliseksi tieteen avoimuuden ja julkisuuden toteutumisen. Kirjastojen tarjoamat palvelut edellyttävät henkilönimiä sisältävien metatietojen käsittelyä ja yksiselitteistä tutkijan tunnistamista. Tekijä-, julkaisu-, ja muut tutkimusta kuvailevat tiedot ovat ristiinkytettyjä ja tutkijoiden itsensäkin rutiininomaisesti hyödyntämiä kansainvälisissä ja kotimaisissa palveluissa. Yliopistokirjastoilla tulee olla selkeästi määritetty oikeus tällaisten tietojen käsittelyyn. Yliopistokirjastot toiminnallaan ja palveluillaan tukevat tieteen vapautta, avoimuutta ja julkisuutta, mitä ei tule rajoittaa estämällä tai rajoittamalla tekijätietojen käyttämistä esimerkiksi avoimissa julkaisutietojärjestelmissä sekä avoimen tutkimusdatan ja opinnäytteiden pitkäaikaissäilytyspalveluissa. Lainsäädännössä on ratkaistava, miten julkaisujen, opinnäytteiden jne. tekijätietojen julkisuus, yliopistokirjastojen toiminta ja tietosuoja-asetuksen mukainen henkilötietojen suoja pystytään sovittamaan yhteen. On kiinnitettävä huomiota siihen, miten viranomaiset pystyvät samanaikaisesti täyttämään sekä julkisuuslain (621/1999) että EU:n tietosuoja-asetuksen ja siihen liittyvän kansallisen lainsäädännön vaatimukset.

Tietosuoja-asetuksen 85 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on lainsäädännöllä sovitettava yhteen asetuksen mukainen oikeus henkilötietojen suojaan sekä oikeus sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen, mukaan lukien käsittely journalistisia tarkoituksia ja akateemisen, taiteellisen tai kirjallisen ilmaisun tarkoituksia varten. Yliopistokirjastot toteuttavat toiminnassaan useilla tavoin artiklassa mainittuja tehtäviä ja toteuttavat osaltaan tiedonvälityksen vapautta. SYN katsoo, että yliopistokirjastojen toiminta tulisi rinnastaa edellä mainitussa artiklassa tarkoitettuun akateemiseen tutkimukseen ja opetukseen.

Tietosuoja-asetuksen sanktiot

Suomen yliopistokirjastojen neuvosto ei kannata yleisen tietosuoja-asetuksen 83 artiklan mukaisten hallinnollisten sakkojen kohdistamista myös viranomaisiin ja julkishallinnon elimiin. On otettava huomioon, että viranomaiset ja julkishallinnon toimijat toteuttavat toiminnassaan runsaasti myös sellaisia velvoitteita (esim. julkisuuslainsäädännöstä johtuvat), joita yksityisellä sektorilla ei ole. Näille toimijoille voi tulla kohtuuttomia tilanteita, jos eri velvoitteiden suhdetta ja täyttämistä ei pystytä etukäteen yksiselitteisesti määrittämään, ja niihin liittyisi vielä huomattavien sanktioiden uhka.

Suomen yliopistokirjastojen neuvosto haluaa erityisesti kiinnittää huomiota siihen, että tietosuoja-asetuksessa esitetty sanktiomahdollisuus voi aiheuttaa merkittävää haittaa kirjastopalveluiden

kehittämiseen yliopistokirjastoissa ja tieteellisen tutkimuksen harjoittamiseen. Epäselvä oikeustila sanktioiden osalta tai sanktioiden uhka voi suoraan tai välillisesti kaventaa merkittävästi yliopistokirjastojen palvelukehitystä ja -mahdollisuuksia, ja siten hankaloittaa tutkijoiden työskentelyä. Ne voivat johtaa ylivarovaisuuteen sekä yliopistokirjastojen että tutkijoiden toiminnassa. Tämä rajoittaa tiedon liikkuvuutta ja kaventaa vapaan tutkimuksen mahdollisuuksia.

Mikäli sanktiomahdollisuus ulotetaan koskemaan myös yliopistoja, mahdollisen sanktion suuruus pitäisi olla yliopiston toimintaan nähden kohtuullinen. Kansallisessa lainsäädännössä pitäisi määrittää kohtuullisen sanktion enimmäismäärä viranomaisten ja julkisten toimijoiden osalta.

Nykyinen järjestelmä tarjoaa riittävän oikeussuojan henkilötietoihin kohdistuvia rikkomuksia vastaan.

Muita huomioita

Työryhmän ehdottaman lakiluonnoksen 27 §:n mukaan tietosuoja-asetusta sovelletaan vain hyvin rajoitetusti silloin, jos sen soveltaminen loukkaisi oikeutta tiedonvälityksen vapauteen tai estäisi henkilötietojen käsittelyn akateemisen, taiteellisen tai kirjallisen ilmaisun tarkoituksia varten. Esitetty muotoilu jättää avoimeksi sen, miltä osin ja miten lainkohtaa sovellettaisiin yliopistokirjastojen ja kulttuuriperintöorganisaatioiden toimintaan. Tieteelliset kirjastot ja arkistot käsittelevät henkilötietoja nimenomaan akateemisen ilmaisun tarkoituksia varten. Toimiva kirjastolaitos, arkistot ja museot luovat toiminnallaan edellytyksiä taiteellisen tai kirjallisen ilmaisun harjoittamiselle. Sääntelyä tulisi tältä osin täsmentää.

Käynnissä olevan lainsäädäntötyön yhteydessä tulisi myös ratkaista henkilötietojen luovutus teknisellä käyttöyhteydellä, mikä vaatinee nykyisen julkisuuslain muutosta. Digitaalisuus on hälventänyt rajoja eri organisaatioiden ja toimijoiden välillä ja eri toimijoiden välisen yhteistyön tulisi olla yhä joustavampaa. Esimerkkinä tällaisesta organisaatioiden välisestä yhteistyöstä ja henkilötietojen siirtämisestä teknisellä käyttöyhteydellä on suunniteltu kansallinen tutkimustietovaranto, joka kokoaisi yhteen julkaisuja, tutkimusaineistoja, tutkimusinfrastruktuureita, tutkijoita, hankkeita/projekteja ja tutkimusryhmiä koskevia metatietoja.

SYN kiinnittää huomiota myös siihen, että lainsäädännössä on varmistuttava siitä, ettei turhaan estetä tai haitata datan louhintaan ja suurten datamassojen käsittelyyn liittyvien palveluiden kehittämistä Suomessa ja siten haitata tutkimustoimintaa ja Suomen kilpailukykyä tutkimuksessa.

2 luku. Käsittelyn oikeusperuste eräissä tapauksissa

Yleiset kommentit käsittelyn lainmukaisuutta koskevasta 3 §:stä.

Yliopistokirjastojen asema ja tehtävät

Nykytilanne on, että yliopistokirjastojen asemasta ja tehtävistä ei ole omaa lainsäädäntöä, toisin kuin yleisten kirjastojen osalta, joiden toiminnasta säädetään laissa yleisistä kirjastoista (L 1492/2016). Yliopistokirjastot toimivat osana yliopistoa yliopistolain (L 558/2009) 2 §:ssä määriteltyjä yliopiston tehtäviä tukien. Esimerkiksi Ruotsissa korkeakoulukirjastoista säädetään lainsäädännössä (Svensk författningssamling 2013:801. Bibliotekslag).

SYN katsoo, että yliopistokirjastojen tehtävät tulisi määritellä lainsäädäntötasolla (esim. lisäys yliopistolakiin) siten, että todettaisiin yliopistokirjastojen yleistä etua koskevan tehtävän suorittaminen sekä yliopistokirjastojen erityistehtävien toteuttaminen, esim. tieteellisen tiedon tuottamisen ja tieteeseen pohjautuvan opetuksen tukena toimiminen, sekä tieteen (tulosten) avoimuuden ja julkisuuden edistäminen. Yliopistokirjastojen asemasta ja tehtävistä lain tasolla säätäminen olisi tarpeen yliopistokirjastojen aseman ja tehtävien selkiyttämiseksi sekä EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen näkökulmasta tarkasteltuna. Yliopistokirjastoilla on mm. oltava selkeä peruste sille, että ne voivat käsitellä henkilötietoja EU:n tietosuoja-asetuksen 6 artiklan mukaisesti.

Yleiset kommentit erityisiä henkilötietoryhmiä koskevasta 5 §:stä ja rikostuomioita ja rikkomuksia koskevasta 6 §:stä.

-

Tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamiseen lapselle sovellettavan ikärajan tulisi olla:

-

Ikärajaa koskevat perustelut

-

3 luku. Valvontaviranomainen

Yleiset kommentit suullista käsittelyä seuraamuslautakunnassa koskevasta 16 §:stä

-

Muut yleiset kommentit valvontaviranomaista koskevasta 3 luvusta.

-

4 luku. Oikeusturva ja seuraamukset

Yleiset kommentit käsittelyn viivästymistä koskevasta 23 §:stä.

-

Tulisiko yleisen tietosuoja-asetuksen 83 artiklan mukaisia hallinnollisia sakkoja voida kohdistaa myös viranomaisiin ja julkishallinnon elimiin?

ei

Perustelut

Suomen yliopistokirjastojen neuvosto ei kannata yleisen tietosuoja-asetuksen 83 artiklan mukaisten hallinnollisten sakkojen kohdistamista myös viranomaisiin ja julkishallinnon elimiin. On otettava huomioon, että viranomaiset ja julkishallinnon toimijat toteuttavat toiminnassaan runsaasti myös sellaisia velvoitteita (esim. julkisuuslainsäädännöstä johtuvat), joita yksityisellä sektorilla ei ole. Näille toimijoille voi tulla kohtuuttomia tilanteita, jos eri velvoitteiden suhdetta ja täyttämistä ei pystytä etukäteen yksiselitteisesti määrittämään, ja niihin liittyisi vielä huomattavien sanktioiden uhka.

Suomen yliopistokirjastojen neuvosto haluaa erityisesti kiinnittää huomiota siihen, että tietosuoja-asetuksessa esitetty sanktiomahdollisuus voi aiheuttaa merkittävää haittaa kirjastopalveluiden kehittämiseen yliopistokirjastoissa ja tieteellisen tutkimuksen harjoittamiseen. Epäselvä oikeustila sanktioiden osalta tai sanktioiden uhka voi suoraan tai välillisesti kaventaa merkittävästi yliopistokirjastojen palvelukehitystä ja -mahdollisuuksia, ja siten hankaloittaa tutkijoiden työskentelyä. Ne voivat johtaa ylivarovaisuuteen sekä yliopistokirjastojen että tutkijoiden toiminnassa. Tämä rajoittaa tiedon liikkuvuutta ja kaventaa vapaan tutkimuksen mahdollisuuksia.

Mikäli sanktiomahdollisuus ulotetaan koskemaan myös yliopistoja, mahdollisen sanktion suuruus pitäisi olla yliopiston toimintaan nähden kohtuullinen. Kansallisessa lainsäädännössä pitäisi määrittää kohtuullisen sanktion enimmäismäärä viranomaisten ja julkisten toimijoiden osalta.

Mikäli vastaus hallinnollisten sakkojen kohdistamista viranomaisiin koskevaan kysymykseen on ei, pyydetään esittämään näkemys vaihtoehtoisesta seuraamusjärjestelmästä.

Nykyinen järjestelmä tarjoaa riittävän oikeussuojan henkilötietoihin kohdistuvia rikkomuksia vastaan.

Muut yleiset kommentit oikeusturvaa ja seuraamuksia koskevasta 4 luvusta.

-

5 luku. Tietojenkäsittelyn erityistilanteet

Yleiset kommentit henkilötietojen käsittelyä journalistisia, akateemisen, taiteellisen tai kirjallisen ilmaisun tarkoituksia varten koskevasta 27 §:stä.

Työryhmän ehdottaman lakiluonnoksen 27 §:n mukaan tietosuoja-asetusta sovelletaan vain hyvin rajoitetusti silloin, jos sen soveltaminen loukkaisi oikeutta tiedonvälityksen vapauteen tai estäisi henkilötietojen käsittelyn akateemisen, taiteellisen tai kirjallisen ilmaisun tarkoituksia varten. Esitetty muotoilu jättää avoimeksi sen, miltä osin ja miten lainkohtaa sovellettaisiin yliopistokirjastojen ja kulttuuriperintöorganisaatioiden toimintaan. Tieteelliset kirjastot ja arkistot käsittelevät henkilötietoja nimenomaan akateemisen ilmaisun tarkoituksia varten. Toimiva

kirjastolaitos, arkistot ja museot luovat toiminnallaan edellytyksiä taiteellisen tai kirjallisen ilmaisun harjoittamiselle. Säätelyä tulisi tältä osin täsmentää.

Yleiset kommentit tieteellisiä ja historiallisia tutkimustarkoituksia sekä tilastollisia tarkoituksia varten tapahtuvaa käsittelyä koskevista poikkeuksista ja suojaustoimista

-

Muut yleiset kommentit tietojenkäsittelyn erityistilanteita koskevasta 5 luvusta.

Tieteen vapaus, avoimuus ja julkisuus

Tieteelliset tulokset ja niiden tekijätiedot ovat julkisia ja vapaasti jaettavissa. Tietojen sujuva liikkuminen rekisterien välillä tekee mahdolliseksi tieteen avoimuuden ja julkisuuden toteutumisen. Kirjastojen tarjoamat palvelut edellyttävät henkilönimiä sisältävien metatietojen käsittelyä ja yksiselitteistä tutkijan tunnistamista. Tekijä-, julkaisu-, ja muut tutkimusta kuvailevat tiedot ovat ristiinkytkettyjä ja tutkijoiden itsensäkin rutiininomaisesti hyödyntämiä kansainvälisissä ja kotimaisissa palveluissa. Yliopistokirjastoilla tulee olla selkeästi määritetty oikeus tällaisten tietojen käsittelyyn. Yliopistokirjastot toiminnallaan ja palveluillaan tukevat tieteen vapautta, avoimuutta ja julkisuutta, mitä ei tule rajoittaa estämällä tai rajoittamalla tekijätietojen käyttämistä esimerkiksi avoimissa julkaisutietojärjestelmissä sekä avoimen tutkimusdatan ja opinnäytteiden pitkäaikaissäilytyspalveluissa. Lainsäädännössä on ratkaistava, miten julkaisujen, opinnäytteiden jne. tekijätietojen julkisuus, yliopistokirjastojen toiminta ja tietosuoja-asetuksen mukainen henkilötietojen suoja pystytään sovittamaan yhteen. On kiinnitettävä huomiota siihen, miten viranomaiset pystyvät samanaikaisesti täyttämään sekä julkisuuslain (621/1999) että EU:n tietosuoja-asetuksen ja siihen liittyvän kansallisen lainsäädännön vaatimukset.

Tietosuoja-asetuksen 85 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on lainsäädännöllä sovitettava yhteen asetuksen mukainen oikeus henkilötietojen suojaan sekä oikeus sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen, mukaan lukien käsittely journalistisia tarkoituksia ja akateemisen, taiteellisen tai kirjallisen ilmaisun tarkoituksia varten. Yliopistokirjastot toteuttavat toiminnassaan useilla tavoin artiklassa mainittuja tehtäviä ja toteuttavat osaltaan tiedonvälityksen vapautta. SYN katsoo, että yliopistokirjastojen toiminta tulisi rinnastaa edellä mainitussa artiklassa tarkoitettuun akateemiseen tutkimukseen ja opetukseen.

Laki rikoslain 38 luvun 9 §:n ja 10 §:n 3 momentin muuttamisesta

Yleiset kommentit tietosuojarikosta koskevasta 9 §:stä.

-

Muut mahdolliset kommentit

Muita huomioita työryhmän mietinnöstä ja ehdotuksesta hallituksen esitykseksi

Käynnissä olevan lainsäädäntötyön yhteydessä tulisi myös ratkaista henkilötietojen luovutus teknisellä käyttöyhteydellä, mikä vaatii nykyisen julkisuuslain muutosta. Digitaalisuus on hälventänyt rajoja eri organisaatioiden ja toimijoiden välillä ja eri toimijoiden välisen yhteistyön tulisi olla yhä joustavampaa. Esimerkkinä tällaisesta organisaatioiden välisestä yhteistyöstä ja henkilötietojen siirtämisestä teknisellä käyttöyhteydellä on suunniteltu kansallinen tutkimustietovaranto, joka kokoaisi yhteen julkaisuja, tutkimusaineistoja, tutkimusinfrastruktuureita, tutkijoita, hankkeita/projekteja ja tutkimusryhmiä koskevia metatietoja.

SYN kiinnittää huomiota myös siihen, että lainsäädännössä on varmistuttava siitä, ettei turhaan estetä tai haitata datan louhintaan ja suurten datamassojen käsittelyyn liittyvien palveluiden kehittämistä Suomessa ja siten haitata tutkimustoimintaa ja Suomen kilpailukykyä tutkimuksessa.

Halonen Katja
Suomen yliopistokirjastojen neuvosto - puheenjohtaja Ulla Nygrén,
yhteistyösihteeri Katja Halonen